

# БАШВАЙЧЫНА

WHITERUTHENIAN NEWSPAPER „THE FATHERLAND“

Цана 1 н. м.

№ 2 (5)

31 студзеня 1948 г.

ГОД ВЫДАННЯ 2

## КАМУНИКАТ аб стварэньчі АЛАН

(АНТЫБАЛЬШАВІЦКАЕ ЛІГІ АСЛАБАНЕНЬНЯ НАРОДАЎ)

Эттым паведамлем грамадзянства нашых народаў, што ў выніку супольнага паразумення трох антыбальшавіцкіх міжнацыянальных фармацыяў змаганьня за нацыянальнае гаспадарстваўскае вызваленіе сваіх народаў — Антыбальшавіцкага Блёку Народаў (АБН), «Інтэрнацыяналу Свабоды» й Прамэтэйскага Лігі Атлянтычнага Хартыі («Прамэтэй») — створанае задзіночаныне гэтых фармацыяў на прынцыпах, што выказанае ў наступным дакумэнце, ухваленым уладаўнаважанымі назовных фармацыяў:

1. Задзіночаныне антыбальшавіцкіх міжнацыянальных фармацыяў змаганьня за нацыянальнае і сацыяльнае вызваленіе сваіх народаў ствараеца з мэтаю кансалідацыі сілаў дзеля дасягнення супольных мэтаў.

2. Задзіночаныне міжнацыянальных фармацыяў мае назоў «Антыбальшавіцкая Ліга Аслабаненънія Народаў» (АЛАН).

3. Мэту АЛАН становіць змаганьне за:

а) зынішчэнне й распадзел расейска-бальшавіцкай імперыі ды пераможанье расейскага імперыялізму ўсіх гатункаў і стварэнне на ягоным месцы самастойных, суверэнных, непадзельных, нацыянальных демакратычных гаспадарстваў усіх народаў;

б) пабудову на руінах расейскага імперыі новае сістэмы міжгаспадарстваўскіх дачыненій на прынцыпах поўнае суверэннасці кожнага нацыянальнага гаспадарства, іхнага эгоднага супрацоўніцтва міжсобу, узаемнае пашаны і ўсебаковага ўрахунку іхных інтерэсаў, без якіх-небудзь імперыялістычных замах-ванінъ;

в) ужыццёўленыне на тых самых прынцыпах суверэніі і ўзаемадачыненій з усім съветам у духу Атлянтычнага Хартыі,

д) які-ж аЛАН супрацьставіць імперыялістычным мэтам СССР, што імкненца да ўстанаўлення сусветнае камуністычнае дыктатуры, ці до сусветнае турмы народаў і людзей, поўнае самавізначэнне і ўсамастойненіе ўсіх народаў съвету, гарманічнае супрацоўніцтва й лёяльную ўзаемапамогу самастойных непадзельных нацыянальных гаспадарстваў усіх народаў, як аднолькава вольных і аднолькава роўных, без увагі на вялічыню, расу й эканамічнае палажэнне;

г) ужыццёўленыне ў сваіх гаспадарствах такога демакратычнага правапарадку й сацыяльных дачыненій, якія грунтаваліся на запраўдным народа-правасці ёй сацыяльнай справядлівасці, на роўнай для ўсіх адказнасці перед законам, на поўнай палітычнай, культурнай і эканамічнай свободзе грамадзянства, зынішчэнні ўсякага тэору гаспадарскай эксплатацый, забясьпечаныні абставінаў, што абуўаўлялі-б узрост і вольнае развязаные нацыянальных культураў, творчую дзеянасць грамадзянаў і няўхільны ўзрост жыццёвага ўзроўня жыхарства.

4. Дасягненіне гэтых мэтыя мае адно шляхом Вызвольнае Революцыі Народаў, паняволеных расей-

ска-бальшавіцкай імперыяй, і адначаснага суўдзелу ў змаганьні з камунізмам у рэчце краёў съвету. Скардынаваць, узмацніць і пашырыць вызвольнае змаганьне, задзіночніць дзяла, гэтага сілы ўсіх паняволеных народаў, а таксама раскрыць усім запраўдную існасць бальшавізму, ягоную ідэялётгію, праграмныя асновы ды ягоную руйнавальну работу ў цэлым съвеце — гэта заданьне АЛАН, практычны зъмест ягонае дзеянасці.

5. Зынішчэнне камунізму й ягонае бальшавіцкае цэнтралі СССР — гэта ўмова, без якое ня можа быць міру й супакою на зямлі, і таму мэты АЛАН маюць універсальнае значанье.

Не зважаючы на ўсе намаганні дэмакратычнага съвету да міру, СССР у сваёй існасці быў, ёсьць і будзе агрэсывным і ськіраваным да гегемоніі ў съвеце. Тому АЛАН уважае, што усякі канфлікт дэмакратычнага съвету із СССР будзе спрыяць развязанію сусветнае праблематыкі, калі створыць сътуацию, якая павядзе да прысьпешання ѹ палегчання вызвольнага ўзруху народаў. Адно толькі вееннае зынішчэнне СССР, калі ня будуць ужыццёўленыя мэты Вызвольнае Революцыі Народаў, ня ў змозе забясьпечыць мэту.

У гэтым сэнсе вызвольны рух паняволеных СССР народаў становіць трэйцюю сілу, што мусіць адиграць ролю ў развязаніи сусветнае праблематыкі.

6. АЛАН мае на мэце задзіночніць дзеянасць сваіх арганізацый у сферы:

а) адзінае рэпрэзэнтатыўны абароны вызвольных рухаў паняволеных і пагрожаных бальшавізмам народаў перед вонкавым съветам,

б) кансалідацыі сілаў дзеля антыбальшавіцкага змаганьня,

в) каардынацыі вызвольных плянаў і дзеяў,

г) правядзенія акцыяў, ськіраваных на дапамогу паўстанскім і ўсім іншым вызвольным сілам, што змагаюцца на сваіх землях, ды абарону іх у съвеце,

д) арганізацыі масавых акцыяў эміграцыяў з мэтаю суўдзелу іх у вызвольным змаганьні, а таксама з мэтаю абароны інтарэсаў самых эміграцыяў.

7. У сучасным мамонце АЛАН задзіночвае: АБН, «Інтэрнацыянал Свабоды» і «Прамэтэй». Да задзіночнанія могуць далучыцца й іншыя аналётчныя арганізацыі.

Зазначаныя ў цытаваным дакумэнце прынцыпы леглі ў вяснову ўхваленага ўладаўнаважанымі трох назовных фармацыяў «Статуту АЛАН», што адгэтуль абавязвае гэтых фармацыяў.

Падпісалі ўладаўнаважаныя:

1. Антыбальшавіцкага Блёку Народаў (АБН).
2. «Інтэрнацыяналу Свабоды».
3. Прамэтэйскага Лігі Атлянтычнага Хартыі («Прамэтэй»).

### ГЛЯДЗЕЦЬ І НЮХАЦЬ...

**Франкфурт (Дэна).** — Сюды прыбылі савецкія журналистыя, што маюць адбыць даўжэйшае інфармацыйнае падарожжа па Амэрыканскай зоне. У складзе группы — адзінаццаць прадстаўнікоў савецкіх інфармацыйных установаў, газетаў «Правда» і «Ізвестія», савецкага газеты «Тэліх Рундшаў», радыё Масквы, савецкага інфармацыйнага агенцтва «ТАСС» і чырвонаармейскага газеты «Красная Звязда» Міх іншага, «журналістія» маюць наведаць і некаторыя лягеры Д. П.

### АПОШНІМ ЧАСАМ

\* У першых каментарах да прамовы Бэзіна маскоўскае радыё называе яе «дымавой заслонай для арганізацій т. зв. заходняга блёку».

\* У Ватыкане прамова Бэзіна расцэньваецца, як реалістычнае прапанова для арганізацій антыкамуністычнага блёку, якія канечна патрэбны дзеля немагчымасці дайсці да згоды між Усходом і Захадам.

\* Камуністычнага партыя Чэхаславаччыны пачала заціяло кампанію супраць народна-сацыял. партыі чэхаславацкага прэзыдэнта Бэнэша ў вадилату за апублікаваныне аб знаходзе камуністычнага складзіча зброі у Маравії чэхаславацкім міністрам юстыцыі.

### АНТЫБАЛЬШАВІЦКІ НЕЗАЛЕЖНІЦКІ ФРОНТ

Сянняшні й папярэдні нумары нашае газэты падаюць грамадзянству да ведама два дакумэнты першаднае вагі: «Дэкларацыю Антыбальшавіцкага Лігі Аслабаненънія Народаў» (АЛАН) і «Ідэяна-палітычную Дэкларацыю Другога Зыезду Міжнацыянальнага Камітэту Д. П. і Палітычных Уцекачоў у Нямеччыне». Гэтыя дакумэнты фіксуюць афармаваныне шырокага глыбокага фронту змаганьня народаў, паняволеных і пагрожаных бальшавізмам. Шырокага, бо абымае ён усе народы «ад фінскіх скалаў» ня толькі да «палаціка Калхід», але й далёка за яе — народы, на стражданыя грудзі якіх ужо паставіў, або ставіць ці ладзіцца паставіць свой цяжкі бот звыродні бальшавіцкага кат. Глыбокага, бо прашытыя гэтым фронтом ня толькі перадавыя палітычныя авангарды гэных народаў, але моцна зынітаваны ў ім на адзінай ідэяна-палітычнай пляцформе і ўсе ёні прэзентацыі іхнія нацыянальна-арганізацыйныя, сацыяльна - харытатыўныя й культурнага характару.

Аднак, яшчэ важнейшая за шырокую глыбіню гэтага фронту — ягоная далёкасця, съкіраванасць, казаў той, «далыны прыцэл» (і пры гэтым — дакладны прыцэл) ясна азначаных і цвёрда пастаўленых ім мэтаў. Во й дагэтуль гісторыі апошніх часоў былі знаныя розныя спробы, ініцыятывы і лёзунгі антыбальшавіцкага адзінства, ад часу да часу паўтараныя й акцэнтаваныя то там, то сям і сяньни. Аднак, ужо не сягалі далей за чиста ізгатавлены майстэрства. Прапанавалася (і часта прапануецца) забыцца, ці хоць-бы адкласці «на пасъля», «усё, што нас дзеліць», задзіночніца, якія казалася, «хочы із чортам», абы — супраць найбольшага д'ябла-люцилара чалавецтва — бальшавізму. Падсюваліся й дагэтуль яшчэ не забытыя, а сваім часам вельмі моднымі аналётгіі эффекту дзенення растварапных уроцідзь пальцаў і — пальцаў, съятых у магутны кулак. Што-ж будзе пасъля, калі гэны кулак растрашчылі-бы мазгаўню агіднае гідры — пакідалася у няянсным тумане, з якога вырысоўваўся хіба зноў той самы кулак, а ў ім-паранейшаму моцна зашчэмленыя «адзінімі непадзельнымі» капіторамі народаў, паняволенія ўжо ад вякоў. Адным словам, пазытыўная будучыня па перамозе над бальшавізмам адсювалася ў нявыразнае «там будзе відаць», неазначальная-шматабяцальная наўонкі, а зусім адназначнае ў пэўнае ў самым сабе.

І вось, асноўныя дакумэнты афармаванага цялера антыбальшавіцкага фронту паняволеных народаў першым чынам працягваюць далей і даводзяць да лёгічнага завяршэння гэную ізгатыўную антыбальшавіцкую праграму. Яны выходзяць з яснае съведамасці таго, што бальшавізм — гэта толькі сучасная форма даўно ўжо выяўленага й дзеянага ў съвеце пражорнага расейскага імперыялізму. Гэты надзвычай ясный просты факт быў усъведамлены ў нас ужо даўно ў выражаны ў ведамых словах народнага пасты Якуба Коласа, сказанных яшчэ тады, калі ён цвёрда стаяў на нацыянальных пазыцыях, не зламаны бальшавіцкім гвалтам і на выкручаны на падхалімна-плюгавага сталінскага парабка-ардэнансца: «Кавалі другія, аланцү той самы, песьенькі ўсё тыя неаджытай гамы». Цялера памаленьку ўсе паняволеныя й пагрожаныя бальшавізмам народы даходзяць да тae съведамасці, што бальшавізм — гэта не выпадковая бурбалка, якая выскочыла на ўскаламучаным рэвалюцыямі ўзьверху й лёгка пырсыне ўбакі, нічога па сабе не пакінуўши, а застарэлая й злайкасная скула, узрослая з таго самага гіллага стрыжаня-карэнінья. Выразная нязыменная сталасць і цягласць расейскага гістарычнага працэсу ў ягоных асноўных выявах — ад мэсіяністычных крозай да «вялікім народзе» і «трэйцім Рыме» да маячэння тым-же «вялікім і магутным» ды ягоным сусветным «трэйцім інтэрнацыяналам», ад самадзяржаўца царскага раманаўскага да самаўладзтва «пралетарскага» сталінскага, ад культуры бацюшкі-цара да балванахвальства «бацькі»-«правадыра», ад абскуранцтва, талмудызму й фанатизму біблійнага да артадоксіі Маркса-Энгельса-Леніна-Сталіна, ад «абшчынаў» да «калагасаў», ад прыгонніцтва дваранскага да «прымацаваньня» камуністычнага, ад «апрычнін» праз «ахранку» да ЧК-ГПУ-НКВД-МВД, навет ад «выганак» палітычных эмігрантаў да сучаснае «пры-

мусовае рэпатрыаць», — сяньня ня можа ня кідаца ў вочы кожнаму, хто здольны ходи із большага прадумваць і аналізаць гісторию. Але-ж, так выходзіць — «кавалі другія, а ланцуг той самы»...

Адсьоль і выразная мэта, наступная па першай — перамозе над бальшавізмам: **распадзел расейска-бальшавіцкае імпэрыі**, гэтай адвечнай «турмы народаў». Ясна, як сонца што адна зъмена начальства ѹ абслугі ў гэтай турме нічога не паможа, як-бы іх не «дэмакратызаваць», бо турма турмою была, турма турмою ёсьць, турма турмою застанецца, і няма іншае рады для ўвязненых у ёй народаў, як толькі **раскідаць** — разынесьці яе па цэгліцы. «Картагена мусіць быць зруйнаваная» — ізноў сама гісторыя высоўвае гэтую катэгарычна-імпэратыўную формулу і трэба толькі з тэй-же катонаўскай упорыстасцю і зацятасцю паўтараць і паўтараць, дзяйбці й дзяйбці яе ўсім і ўсяму ў словах і справах, аж пакуль ейны зъмест ня станецца фактам.

Аднак, пры гэтым выходзіць на паяў і яшчэ адна, надзвычай важная акаличнасць. Зруйнаванье тэх турмы ці «Картагены» й адбудова вольнага жыцця на тым месцы **немагчымыя бяз удзелу самых паняволеных там народаў** (як, адначасна немагчымае гэта і аднымі толькі сіламі геных народаў). Адсьоль — палажэнне пра паняволенія бальшавізмам народы, як пра трэйцу сілу ѿ змаганьні дзяяю — бальшавізій заходніх дэмакратыяў. Пераможа той, хто будзе мець па сваім баку гэтую трэйцу сілу. А што гэтая сіла можа апніцца, і то навет у пераважнай сваёй меры, на чужым і аж съяротна-варожым сабе баку, навет **наўсуперак** сваім собскім найгрунтаўнейшым інтарасам — аб гэтым съветчынца съвежая яшчэ навука нямецка-савецкае вайны 1941-45 г. г. Хто з нас ня быў жывым съветкам таго, як рынулі масамі паняволенія народы напярэймы спадзяванаму вызвольніку (навет **няхай-бы** й паводле таго «хоць да чорта на рогі»), і як борзы ахісніліся яны, адштурхнутыя ягоным зъяўрыным эгаізмам, які пачалі таксама масавым разыстансам, партызаншчынай і інш. да г. п. падтрымваци, аб'ектыўна бяручу, таго самаго свайго ката, ад якога вызваліца гэтак лятуцелі... А якія вынікі меў гэты факт і для ўсіх, і для іншых, і для трэйціх? Тое саме карытага, але зусім не разьбітае, як у тэй казцы — а наадварот, яшчэ разбудаванае і ўмацаванае, каб прыняць у сябе яшчэ большы нязымер поту, сълёзаў і крыўі народаў — у тым ліку й гэнага, за свой эгаізм, напышлівасць і зъяўрынасць таксама пакаранага «герзінольку»...

Дык — распадзел Расеі пры поўным удзеле. ѿ ім паняволеных ёю народаў — прыродна й лёгічна заўтрашае цяпер нэгатыўную частку праграмы антыбальшавіцкага фронту. Але ѿ гэтым пункце якраз нэгатыўная частка пераходзіць у пазытыўную й нагэтулькі выразную, якое ня мела яшчэ ніводная праграма антыбальшавіцкага кансалідацы. **Стварэнне незалежных і непадзельных гаспадарстваў паняволеных бальшавізмам народаў** на месцы зруйнаване ягонае імпэрыі — вось гэтая найвышэйшая пазытыўная мэта сяньняшняга антыбальшавіцкага фронту, які тым самым разгортаецца ўжо ѿ фронту **незалежніцкі**. Мы ня маём патрэбы лішне распраўляць тут, наколькі гэтая мэта блізкая й дарагая нашаму народу. Няма таксама найменшае патрэбы й бараніць яе ад розных закідаў у ейнай бышцам-бы «неактуальнасці», «анахраністичнасці» на фоне сяньняшня пары — эры фэдэрэцыяў, канфедэрэцыяў, блёкаў, «задзіночных штатаў кантынэнтаў», плянуй «сусъветнага ўраду» і да г. п. і да г. п. Для нас ясным-ясьнотка: **найперш — незалежнасць**, а там... там будзе відаць — маём права нарэшце заявіць і мы, неадымнае права вякім панявольваним і паневяраным народаў. А хто-ж з нас адкіне прыязнь, сіброўства, навет злуку, калі яны будуть грунтавацца на запрадніці пашане, справядлівасці, наагул, на ўзаемнасці, і тым балей, калі яны ўзгадуюцца, узрастуць ды загартуюцца ѿ супольным змаганьні супраць агульнага ворага?

Вось тут і ёсьць тое апошніе, што аднак павінна быць найпершым. Антыбальшавіцкі незалежніцкі фронт народаў заснаваны. Зымкнучы рады й падраўнавацца — мусіць быць першай каманда яму, як і кожнаму фронту. А далей, пэўна-ж — увесе час і няўхільна трэба **пілнавацца гэтага раўнаны**. Пілнавацца, каб не бунтавалі ради, ня штырхалі пад локаць водрухі хоць і не расейскіх ды бальшавіцкіх, а таксама-ж тэйжа існасцяці сваёй пракудных, сказацьбы, «нутраных» імпэрыялізму, сярод якіх ёсьць навет ужо добра ѿ съвеце знаныя й дагэтуль далёка не ўтаймаваныя (як адзін, якому ўсё адрыгаеца Рыга з ейнімі несправядлівімі межамі), або й съвежыя жаўтадзюбія птушаняты, што часам яшчэ свайго гнязда не здабыўши, на чужое такое саме ўжо разявіца.

#### ПАВАЖНЫ ЧАС

**Мадрыд (Дэна-Рэйтар).** — Генералісімус Франко заявіў перад палітычным аддзелам гішпанскіх флангістых, што «паважны час», які перажывае цяпер съвет, менш падобны да пасълявеннага, а куды больш — да перадвеннага перыяду. Франко асабліва падчыркнуў антыкамуністичнае настаўленыне Гішпаніі ѹ заяўлю, што Гішпанія мусіць кожны час быць гатовай спакаць камуністичную небяспеку. Палажэнне ѿ Грэцыі Франко скарытарызваў, як «прыклад, як далёка гатовы ѹсці Савецкі Саюз».

## ДЭКЛЯРАЦІЯ АЛАН

(АНТЫБАЛЬШАВІЦКАЕ ЛІГІ АСЛАБАНЕННЯ НАРОДАЎ)

Мінае 30 год ад выбуху **нацыянальных вызвольных рэвалюцый** на ўсходзе Эўропы і ѿ Азіі.

У 1917-18 г. г. — гадох новае Вясны Народаў — народы, паняволенія расейскай імпэрыяй, здрозгаталі царскую «турму народаў» і стварылі на ейным месцы свае собскія самастойныя нацыянальныя гаспадарствы. Аднак, каstryчнікавы контэррэвалюцыйны за-  
кат, праведзены расейскай камуністычнай партыяй бальшавікоў, стаўся нажом у плечы самавызначаным народам. Імпэрыялістичнымі войнамі, ламаныем умоваў і падступнымі мэтадамі сваіх пятых каленаў бальшавізм паняволі вольныя народы ёўрапейскага ўсходу й Азіі пад аблуднымі формамі СССР. Царскі дэспатызм заступіў тэрор «дыктатуры пралетарыяту». На месцы самадзяржаўнага расейскага фэўдалізму прышоў самадзяржаўнага капіталізму саветаў. На месца царскага дварства — ля ўлады расейскай камуністычнай партыі бальшавікоў. На руінах паваленай расейскай турмы народаў падстае мадэрны концлягер «рай — СССР». Шляхі царскага імпэрыялістичнага разбою працягвае сусъветны імпэрыялізм «бальшавіцкага вызвалення». На месцы аблуднага царскага мэсіянізму выпінаеца новы «вялікі перадавы расейскі народ — правадырская сіла съвету».

Бальшавізм — спадкаеца царскага імпэриялізму — устанаўляе рэжым татальнага паняволенія ў эксплатаціі народаў, нячуваны ѿ гісторыі чалавечтва. Так заміж драўлянае карамыгі расейскага царата — народы душыцца сталёвае ярмо расейскага бальшавізму.

Трыццаць год шалес за зялезнай заслонай СССР разбічаны трор і нялюдзкая экспліатацыя. Трыццаць год шматмілённыя масы паняволеных народаў гэрайчна вядуць на ўсіх дзялянках жыцця валадаўшчыкі змаганьне за сваю свободу. Трыццаць год у съяротных загрудках стаяць супраць сабе: антынародны расейскі бальшавізм і народны вызвольны рух за **свабоду народаў і чалавека**.

Із кожным крокам імпэриялістичнага пашырэння расейска-бальшавіцкага імпэрыі адначасна пашыраецца і змаганьне паняволеных народаў за сваё нацыянальнае й сацыяльнае вызваленне.

Сяньня ад Адрыятыкі й Балтыкі да Ціхога акіяну чырвоны съцаг — гэта сымбал тэрору, зыншчэння і съмерці, серп і молат — адзінкі дыктатуры над працоўнымі масамі й нялюдзкай экспліатацыі іхнага по ту і крыўі, чырвонае пяцікутная зорка — эмблема за-  
ваёўніцкага бальшавіцкага імпэриялізму, што пагравае пяцём кантынентам съвету.

Усюды, дзе ступае ўзброены бальшавізм із сваім НКВД-МВД, дзе толькі матлецца чырвоны съцаг, — там народы паўстаюць супраць чырвонае тыраніі, там ліецца кроў за сваю і жыццё.

Славуты бальшавіцкі каstryчнік канчальна расшыфраваны, як рэакцыя й найбольшае злачынства супраць усяго чалавечтва. Гэта злачынства супраць інтаресаў сялянства, злачынства супраць інтаресаў разумовых працаўнікоў, злачынства супраць усіх працоўных масаў і чалавече годнасці. І гэтасе злачынства бальшавізм намагаецца пашырыць на народы цэлага съвету. Бальшавізм — гэта сусъветны вораг сваёй свободы народаў, сваёй працоўных, сваёй чалавека. У авангардзе далейшага пашырэння гэтага міжнароднага злачынства й нявольніцтва пад дыктатам Крамля маршуюць усе камуністычныя партыі съвету.

Сяньня, у трыццацігодзідзе «каstryчніцкай рэвалюціі» няма народу на зямлі, які ня быў-бы пад пагрозу бальшавіцкай агрэсіі й паняволенія. Сяньня змаганьне супраць расейска-бальшавіцкага агрэсіі ѹ сімволічнай змаганьні ёсьць сусъветны концлягер народаў і людзей уваходзе ѿ новую развязальнную фазу. Надыходзе развязальны бой за вызваленне.

Дзеля ўзмацнення аднамэтнага вядзеня ѹ перамогі ѿ гэтым канчальным бай ўсе сілы павінны выступіць адзінкім скансалідаваным фронтам і дзеяць

практикующа (як другі, што з паўдня ад нас страшна нашай палескай гразёю разапэтычаны, ці трэйці, што, яшчэ больш мо разяўсты — пры тым зусім адваротна-прапарцыянальна свайму запраўданому патыцыяналу — ад Балтыкі хухуць як па Маладэчна й навет Менск «Літоўскі» надзімаецца)... Або вельмі несымпатычныя выявы, казаў той, культурнага імпэриялізму, які ня толькі галіца, але й проста стараецца прысабечваць культурныя здабыткі суседніх народаў (у дачыненіі да нас, прыкладам, — съветную постаць нашага славутага першадрукара Францышка Скарыны з Полацку й пад). Усе гэтакій падобныя да іх рэчы павінны быць адразу-ж у пень загляданыя, каб ня выклікалі шкодных церцяў між задзіночанымі народамі й не разладжвалі іхнае роўнае хады да вялікіх мэтаў.

А веліч гэтых мэтаў вартая таго, каб дзеля іх пасъяціца, імі жыць, за іх змагацца, ды, калі трэба, дык за іх-же й загінць. Но што можа быць велічнейшае сяньня для паняволеных людзей і народу, як гэтая во — **свабода народаў і чалавека**?

Пад съцагам гэтасе сваёй стацьі, пад гэтым съцагам і пераможа адзінкі антыбальшавіцкі незалежніцкі фронт.

скаардынавана ѿ імя **Вызвольнае Рэвалюцыі Народаў**. Із гэтаю мэтаю вызвольныя фармацы, якія дамэтна паўставалі на розных этапах Нацыянальнае Рэвалюцыі Народаў, ствараюць ад сягонаў адзін салідарны міжнародны асяродак дзеля поўнага задзіночанія й пераможнага разортанія ўсіх сілаў вызвольнага змагання.

Пасля першасу сусъветнае вайны стварылася фармацыя паняволеных СССР народаў пад назовам «Прамэтай». У часе другое сусъветнае вайны паўстае Антыбальшавіцкі Блэк Народаў (АБН). Па вайне арганізуецца Інтэрнацыянал Свабоды. У склад іх уваходзяць прадстаўнікі народу: Альбанія, Балтыкіх земляў, Каўказу (Азэрбайджанцы, Армяне, Грузіны, Народы Пайончага Каўказу), Польшчыны, Румыніі, Сэрбіі, Славаччыны, Славеніі, Татараў, Туркестану, Узбекі, Харваччыны, Чэхіі. Адгэтуль гэтыя тры міжнародныя фармацыі задзіночаныя ідэйна-палітычнай праграмна у ваду Антыбальшавіцкую Лігу Аслабанення Народаў — АЛАН. Адгэтуль розныя нацыянальна-палітычныя згрупаванні, што тварылі гэтых трох міжнародных фармацыі, прымоўляюць супольныя прынцыпы рэвалюцыйна-вызвольнага змагання й творца задзіночаныя антыбальшавіцкі фронт незалежна ад розыні ў сваіх съветгледчыніх пазыцыяў.

Камунізм-бальшавізм, што становіць міжнародную пагрозу сваёдам і правам народу і чалавека, можна перамагчы толькі салідарнымі ідэйнымі й палітычнымі намаганнямі ўсіх паняволеных і пагрожаных бальшавізмам народу. Камінтэрн-Камінформу, што становіць міжнародную збору сусъветнага камунізму, трэба супрацтаваць такую саму міжнародную антыбальшавіцкую сілу. Такая сіла — гэта вызвольнае змаганьне паняволеных і пагрожаных бальшавізмам народу, задзіночаных у АЛАН. У гэтym разуменіі Антыбальшавіцкую Лігу Аслабанення Народаў — гэта сяньня Антыкамінформ.

Мэту ѹ супольную пляцфому АЛАН становіць:

1. Кансалідацыя, пашырэнне й каардынацыя ўсіх сілаў паняволеных і пагрожаных бальшавізмам ды расейскім імпэриялізмам народу дзеля пераможнага завяршэння **Вызвольнае Рэвалюцыі**, як адзінага рэальнаяга шляху вызваленія, і адначасна суўдзел у змаганьні з камунізмам у іншых краёх съвету.

2. Зынічнайне й канчальны распадзел расейска-бальшавіцкай імпэрыі — СССР і гістарычнае перадоленне імпэриялізму ўсіх гатункаў.

3. Аднаўленне й пабудова на нацыянальных тэрыторыях народу, паняволеных расейска-бальшавіцкім імпэриялізмам, самастойных нацыяналь

# УПА

## ІНТЭРНАВАНЫЯ УПАУЦЫ НА ВОЛІ

**Гайдэльберг (Дэна).** — Адзін высокі афіцэр Галоўнае Гасподы Амэрыканскага Акупацыйнае Паліцыі ўда- кладні паведамленыне аднаго амэрыканскага інфар- мацыйнага агенцтва, паводле якога дзвесе́сьце ўкраін- скіх паўстанцаў выпушчаныя на волю амэрыканскай акупацыйнай паліцыі і павінны быць пераведзеныя ў лягеры ДП. Ён заяўіў, што тут ідзе аб г. зв. «банд- раўцах», што каля 2-3 месяцаў таму групамі або па адным пераходзілі межы Амэрыканскага зоны, дзе яны арыштоўваліся й разбройваліся акупацыйнай паліцыяй, як і ўсе іншыя нелегальныя парушальнікі межаў. Пра гэтыя рэчы паведамлялася ўжо тады. Цяпер арыштанты Украінцы выпушчаныя на волю, і акупацыйная паліцыя ня ведае, што зь імі да- лей сталася.

Сяньня мы з асаблівым здавальненем друкуем афіцыйнае паведамленыне аб вызваленіі інтарнаваных у Амэрыканскай зоне ўкраінскіх паўстанцаў, ван- якоў славута ведамас УПА.

Ня толькі ўкраінская грамадзкасць, але й цэлы съвет із напружанынем сачыў і сочы гераічную долю УПА — Украінскае Паўстанскае Армія. Зразумела, што асабліва пільна сочы яе немалы сяньня съвет, як казаў паэт, «народаў забраных», а сярод іх мо най- першы, расцяршваныя ўсюды дзеци беларускага народу, найбліжэйшага суседа, браты ў долі- нядолі мужназмагарнага народу ўкраінскага.

Нашым суродзічам, пэўна, добра знаныя ўжо па- собныя мамэнты як апошняга рэйду, так і ўсё гісторыі гераічнае УПА. Мы хочам адно падчыркнуць тут, што ў дадзеным выпадку ўкраінскі паўстанскі рух перайшоў ужо за межы чиста мясцовага нацы- нальна-вызваленага руху і ўліўся ў шырокас мора актыўнага рэзыстансу ўсіх «народаў забраных». Адна частка УПА прабілася была ў Югаславію й стала плеч-поплеч із партызанамі-змагарамі супраць улады гвалтаў ведамага «маршала». Тыто, другая частка бі- лася ў Вугоршчыне разам із мадзярскімі паўстанцамі супраць тамтэйшых камуністых, вялікая маса пад- мацавала славацкі нацыянальны рух супраціву, пры- цягваючи да сябе ўсіх, каго кідалі былі супраць яе на змаганыне (прыкл. цэлы корпус чехаславацкіх сту-

## КАРОТКАЯ ДАВЕДКА ПРА УПА

Дзеля того, што інфармацыя пра УПА ў розных не- ўкраінскіх краініцах бывае поўнай усялякіх перакру- чваныя і недарэчнисцяў, падаём тут кароткую дав- ведку, узяту з інфармацыйнага падагульнення нямецкага агентуры ДЭНА. Узятая намі даведка грун- туецца на дадзеных аўтарытэтных украінскіх дзе- нікаў:

«Пры мове аб «бандэраўскім руху» або УПА (Украінскае Паўстанскае Армія) ідзеца пра фармацыю, заснаваную ў 1941 г. «Арганізацый Украінскіх На- цыянальных». Яна была пакліканая да жыцьця, каб арганізаваць актыўны супраціў нямецкай акупацый- най уладзе на Украіне пасля таго, як створаны 30 чырвеня 1941 г. Украінскі Нацыянальны Урад быў за- арыштаваны нямецкай паліцыяй 8 ліпеня 1941 г. Ад таго часу яна змагалася супраць нямецкага акупацый- нае ўлады ў тых камуністычных аддзелах, што зял- ляліся супраць незалежнага ўкраінскага гаспадар-

## 12.000 УПАУЦАЎ У ВАЙНЕ

**Вена (Дэна-Інс).** — Два афіцэры УПА, што апыну- ліся тут, заяўлі карэспандэнту ІНС, што 12.000 украінцаў стаяць у вадкрытым змаганыне супраць савец- кага камунізму. Саветы кінулі дзве дывізіі чырвонай арміі й чатыры польскія пяхотныя дывізіі, каб злы- квідаўцаў паўстанцыне. Галоўныя бай, як падаюць або- двы афіцэры, адбываюцца ў Заходній і Паўдэннай Украіне. Пры гэтым жаўнеры УПА падтрымваюцца мясцовым жыхарствам. Узброеныя сілы УПА падзе- леныя на чатыры групы, зь якіх адна змагаеца ў Карпацкай Украіне.

## УПА І МЫ

дэнтаў)... І зразумела, нам асабліва цікавы й значэнны той факт, які выйшаў наўзверх для ўсіх з нагоды таго рэйду УПА — факт кантактаў гэтае арганізацыі з аналётгічным паўстанскім рухам на нашай Бацькаўшчыне, факт, важны ўжо хоць-бы як съцверджанье самой наяўнасці гэтакага руху, у чым шмат хто з нас іншыя познаны, як маючы й не знаходзячы нідзе адпаведнае інфармацыі. А цяпер аб такіх кантактах выразна съцвердзіл ў сваіх паказаныях інтарнаваныя ў амэрыканскай зоне упаўцы, аб факце існаваныя супрацькамуністычнае партызанкі на Беларусі, у сувязі з падзеямі вакол УПА, загаварыла й афі- цыйная інфармацыя. А інфармацыйная агенцтура ІНС навесціла пастаўцаў свой прагноз: «На пагляд назіральнікаў, рух супраціву, бяспрэчна, будзе да- лей разрастца як на Украіне, гэтак і на Беларусі таксама, калі будуць трывальныя сучасныя абставіны ў Савецкім Саюзе».

І для нас таксама бяспрэчна, што далей будзе раз- растаца і ўвесь агульны фронт «народаў забраных» — шырокі фронт згоднага супрацоўніцтва іх на ўсіх дзялянках — у іхнім актыўным рэзыстансьце дома, на Бацькаўшчыне, у пазытыўным гуртаваныні расцяршаных масаў на эміграцыі, у самаабароне й самазахаваныні ад усяких злоснікаў і злыбедаў, ува ўсёй культурнай, ідэялётгічнай і палітычнай працы.

## КАРОТКАЯ ДАВЕДКА ПРА УПА

ства. Яна вяла сваё змаганыне далей і пасля прыходу Саветаў.

У траўні 1947 г. Савецкі Саюз, Польшча й Чэхаславаччына зрабілі супольную ўмову супраць УПА. Тады дайшло да цяжкіх баёў на Украіне, і частка УПА атрымала загад прабіцца на заход. Першыя ад- дзелы й прыбылі цяпер.

Што да асобы Бандэры (дарэчы, асабліва нямецкія краініцы) фантастычна перахрыщаюць яго із Сцяпана то ў «Карэляі», то ў «Міхэля» — Рэд.), дык ён нарадзіўся ў 1907 г. у Заходній Украіне і студыяваў у Тэхнічнай Вышэйшай Школе ў Львове. У часе, калі Заходнія Украіна належала да Польшчы ён, выступаючы за аднаўленне ўкраінскага гаспадарства, быў двойчы прысуджаны да съмерці. На пачатку лі- пеня 1941 г. Бандэра быў арыштаваны нямецкай паліцыяй і зымешчаны ў канцэнтрацыйны лягер Зак- сэнтаўзэн ля Бэрліну, дзе ён і застаўся ў часе цлае вайны».

## ІХНЯЯ ШТУЧКИ

**Новыя бальшавіцкія інструкцыі для ДП**

**Франкфурт.** — Амэрыканская газета «Чыкаго Ўест» ад 20. 12. 47 падала наступную вестку: «На тэ- риторыі ўсіх трох заходніх акупацыйных зонаў Ня- меччыны зявілася сэкрэтная інструкцыя, выданая савецкімі ўладамі для шэфаў савецкіх і камуністыч- ных ячэек у Заходній Эўропе. На пачатку інструкцыя закідае заходнім уладам злую волю ў правядзеніі рэпатрыянтў перамяшчэніц, а дзеля гэтага даручае ўсім камуністычным групоўкам кансьпіратыўную дзеянасць з мэтаю перакідання перамяшчэніц на- зад за зялезнью заслону».

Інструкцыя райць уцігунць у гэтыю работу найперш нямецкіх камуністычных, далей немцаў расейскага, поль- скага й балтыцкага паходжанья, нарэшце нацыстых, споўсюдніцтва і іншыя краінічныя, элементы. Паводле інструкцыі, да гэтае работы трэба прыцягваць людзей, якія маюць свае сем'і ў савецкай зоне.

Далей інструкцыя наўчуе аб спосабах перакон- ваныя ў змушаныя перамяшчэніц вяртака за зя- лезнью заслону. Камісары й савецкія работнікі павінны падвойць сваю дзеянасць, выясняць перамяш- чэніцам, што дома будуць яны патрэбныя на толькі для адбудовы ваеных зыншчынні, але галоўна для будучага расправы з заходнім імперыялізмам. Трэба распальваць нацыянальныя, рэлігійныя й расавыя непараразуменіі ў змаганыні да зынеахвочаныя ДП да акупацыйных уладаў, найперш да Амэрыканцаў, якія цывільных, так і вайсковых. Трэба ўсякім спосабамі давесе́сьці да таго, каб перамяшчэніц мелі сваіх заход- ніх апякуноў за найгоршых варагоў. З гэтчы мэтаю трэба выклікаць штурмовыя бунты ў лягерах і сваркі між перамяшчэніцамі, а адначасна выясняць акупа- цыйным уладам, што большую частку злачынстваў

## МАСАДНІЧАСТЫ

### ВЕРШ БЕЗ НАЗОВУ

Калі вы ўсе съпіцё, а мне ня съпіцца, калі нач ціха дрэмле па вуглох, я чую, як зямля варочаецца ў змроку, як цёмную гульню распачынае съвет. Гарматы скроў, узьняўшы джэрлаў глоткі, п'юць ненасытна спуджаны прастор, і вее холадам ад іх маўклівых руляў, і съмерць здае пазыцыі, што я заваяваў. Пляцоўкі танкаў зрушаны і рынуць, а чорныя крыжы у небе будуць плаваць, за мукі нашы, як багаславеніе, із скогатам на мірны дах спадуць. На штых абелершыся, стаяць дывізіі зацята — вось зараз зробяць першы крок і пойдуць, і дзікі гул, мільённы тупат разбудзіць нас крывавым раннем... Калі вы ўсе съпіцё, а мне ня съпіцца, я чую, як...

Журыўся-б я і шкадаваў свайго жыцьця, калі-б ня ведаў, што будуць жыць яшчэ па съмерці нашай і нашай думкаю, і нашай песьні, і нашым хвалівым, і пакутай, і зыдзейсцяць тое, што мы не пасыпелі. А мы ад хвалі прыліву будзем дыхаць на ўзмор'і лёткай і празрыстай пенай. 1947.

## НА БАЦЬКАЎШЧЫНЕ

### Адбудова манументальных будынкаў у Менску

**Менск (Белта).** — Больш за тры гады на вуліцах столицы Беларусі, ператворанай немцамі ў руіны, вядуцца вялікія адбудоўныя работы. У цэнтры і на ўскраінах гораду за гэты час выраслы сотні манументальных будынкаў-міністэрстваў, шматпаверховых жылых дамоў, вышэйшых навучальных установаў, тэатраў, школаў, бальніц. Здаймаюць рыштаваны ўсё новыя й новыя будынкі.

На Савецкай вуліцы, галоўнай магістралі Менску, вырас пасля вайны манументальны будынак, які займае цэлы квартал (ці не НКВД-МВД часам? Бо чамусыці дыпломатычна маўчыцца, што гэта за «манументальная будынак»... — Рэд.). Закончаная адбудова галоўнага корпусу Акадэміі Навукаў БССР. У ся- рэдзіне йдзе апошняя работы. У гэтым корпусе будуць размешчаны асноўныя інстытуты Акадэміі На- пляцы Парыскага Камуні (на Траецкай), пабудаваны шматпаверхавы жылы дом, мастацтваў.

У цэнтры гораду ўзвышаецца пойнасцяці адбудоўні будынак Беларускага Дзяржаўнага Тэатру Опэры й Балету. Залы для гладчыц, разылічаны на 1200 месцаў, нанова рэканструяваны. Усе лепныя работы выкананыя на матывах беларускага арнамэнту. Зніятые рыштаваны з найвялікшай у Менску гасцініцы «Беларусь». Палавіна адноўленых камфартабельных нумароў ужо здадзеная ў эксплатацыю. На міжнім паверсе адчынены вялікі ўніверсалны магазын.

Адраджэнне беларускага століцы йдзе далей. Ад ранняня да вечару йдзеца будаўніцтва на 600 аб'ектах гораду. Ад новага году працоўныя Менску атрымалі новыя ўпарадкаваныя квартэры (але-ж, «працоўныя атрымалі»... — Рэд.).

## НА ПРАЦУ ў ФРАНЦЫЮ!

Беларускай Філія Хрысьціянскага Сындыкату Французскіх Работнікаў у Парыжы вядзе інтэнсыўныя стараныні аб завязваныні кантрактаў із французкімі фірмамі на прыняцы ў Францыі разам з іхнімі сем'ямі. Есьць паважныя падставы спадзявацца, што гэтыя стараныні будуць мець поўную ўдачу. У Францыі можна будзе працаўваць на фабрыках або на сельскай гаспадарцы. Вялікая выгода такога пераезду ў Францыю выражаецца ў дзіўюх наступных прычынах: 1. можна будзе выехаць і засяліцца ў Францыі большымі групамі, што дасыць магчымасці нашым перасяленцам весьці культурна-грамадzkую працу, мець свае школы, цэркви й г. д., 2. можна будзе выехаць адразу цэлымі сем'ямі.

Дзеля гэтага Перасяленскі Рэфэрат Беларускага Цэнтральнага Камітэту ў Нямецчыне, Беларускі Камітэт на Амэрыканскую зону Нямецчыны ѹ Остэргофене, як і ў прадстаўніцтве на Амэрыканскую зону ў Остэргофене, якія на пачатку лютага сёлета мусіць ужо пераслаць іх у Беларускую Філію Хрысьціянскага Сындыкату Французскіх Работнікаў у Парыж дзеля заяв- зання кантрактаў.

Запіс ахвотнікаў на выезд ужо пачаўся ў цэлым ра- дзе беларускіх лягераў і нацыянальных групах. Пры запісе трэба выпаўніць спэцыяльную анкету ў беларускай мове, якую можна атрымаць у Беларускім Камітэце на Амэрыканскую зону Нямецчыны ѹ Остэргофене, як і ў прадстаўніцтве на Амэрыканскую зону ў Остэргофене, якія на пачатку лютага сёлета мусіць ужо пераслаць іх у Беларускую Філію Хрысьціянскага Сын- дыкату Французскіх Работнікаў у Парыж дзеля заяв- зання кантрактаў.

# Па куткох эміграцыі

**ЯЛІНКА — НА 1300 МЭТРАХ**

Цёпца й прыемна съяніла сонейка ў калядны дзень. Альпійскі сіверны вецер прыціх і адно высока, на парукілёмэтравай вышыні, сядзіта дэмыу ў голыя скалы. А скалы, гэтым днём калядны, з вялікім дзіваваньнем пазіралі на лягер ДП, разложаныя ля іхнага падноўжа, і не малі зразумеци, які гэта нязычайны рух дзеіца сярод жыхароў таго лягера Лютэнзэ. А рух там быў не абы-які Групка Беларусаў, узынятая на вышыню 1300 мэтраў, ладзіла калядную ялінку для сваіх дзяцей. Вялікі ў высокі будынак тэатральна залі шточасіны прыймаў да сябе малых беларуское пачатковую школы, якія каціліся туды з шмат вышай паложаных жыльлёвых будынкаў. Гэткае жыццё ў Альпах. Сам жывеш пад скалой, як ластаўка пад страхой — а твой сусед пад нарамі ў цябе, або на 10-20 мэтраў вышэй за цябе над тваёй галавой. Дык дзеткам школьнім даводзілася часта ў пасмеху сваіх ехаць у тэатральну залю на тэй частцы цела, які звычайна садзяцца на санках. Пад парогам залі яны ўставалі і з зонкім дзіцячым съмехам беглі туды, дзе завешаная заслонай сцэна чакала на іх. Гуў дзіцячы рой за сцэнай, і гула залі глядачоў. А прыйшло іх ці мала. І вока знаўцаў лічэньня «на вока» набірала лік 350-400.

Узынялася заслона, і пачалася беларуска-ўкраінская калядная ялінка. Першымі выступілі ўкраінскія «хлопцы-запарожцы» з завадыяцка ссунутымі на патыліцу шапкамі і ў шырачэзных сініх «шараўараах». А залі ѹ далі гула, як-бы выражала гэтым няўлагу да малых артыстых. Тыя-ж аднак пляялі каляді аб далёкай радзімай Украіне, аб хатах, завечаных сънегам, аб родным людзе, што съяткуе на вялікіх разлогах Радзімы. Балочы ўспамін, выкліканы дзеткамі-калядоўшчыкамі, змусіў залю прыціхнуць і даць гонную ўлагу малым аматарам.

Тады выступілі Беларусы із сцэнічным абрэзком «У калядны вечар». Чарадаваліся адзін па адным выступы Беларусаў і Украінцаў, а тымчасам узрастала захапленыне залі гульню дзетак, выразам чаго былі моцныя «брава». Выступ беларускага дзіцячага хору пад кіраўніцтвам дырыгента сп. Анатоля В. асабліва прыкаваў увагу. А захапіца было чым: групка 15 дзетак у веку ад 10 да 14 год прыпяяла беларускія народныя калядкі на чатыры галасы. Моцнаму «брава», здавалася, на было-б канца. Адчыненне заслоны раптоўна спыніла бязупынныя авацы, бо залі жадала чуць яшчэ звонкі голас дзетак. І як-бы на раж-чараўаньне, чатыры групкі дзетак зынкі, а з-за сцэны пачулася мэлёдия «крыжачка», і з вялікай павагай выступілі 4 пары беларускіх «танцораў». І тыя малыя, што ўпяршыню ў сваіх жыцці ставілі ногі ў тант танцу, выканалі яго бяз закідаў, — а залі, што складалася найболыш з украінскіх і расейскіх глядачоў, не пашкадавала ўзнагародзіць іх шчырым «брава». Яшчэ гучзла залі гуттаркай захапленыні ѹ падзіву, а на сцэнічных дошках ужо адбівалі тант «Лявоніхі». Першая пара падалася за кулісы, а сотні рук пляскалі нашым дзеям. Памалу засоўвалася заслона, а залі, як-бы хочучы затрымаць яе, гримела «біс». Моцным і шчырым воплескам і бязупыннаму — «біс» — на мог перашкодзіць альпійскі сівер, які таго вечара асабліва заўзята дэмыу за вонкі. Нештачка дўгія рыхтаваліся артысты пад бязупынным «бісом». Аж яшчэ раз давялося адчыніць заслону й паўтарыць нашую сладкую «Лявоніху».

Беларусы і Украінцы далі шмат нумароў на гэты вечар. Выступалі пачатковыя школы ў дзіцячым садкі абедзьвюх нацыянальнасцяў. Але адно Беларусы атрымалі ад залі «біс». Гэта было найлепшай заплатай-падзякай, як выканаўцам нумароў, так і тым настаўнікам, сп. сп. Васілю С. і Анатолю В., што падрыхтавалі дзетак да выступлення.

Некаторым беларускім самастойным лягерам, з прэтэнзіяй да перадавых, варт паўчыца, што пры добрай волі і ўмеласці (бязь існаваньня мастацкіх акадэмій) могуць зрабіць дзве асобы.

Пішучы аб беларуска-ўкраінскай ялінцы ў Мітэн-валдзе, належыцца асаблівая падзяліца сціплім, а вельмі здольнаму ўкраінскому мастаку-дэкаратору, які прыгожымі сваімі дэкарацыямі шмат спрычыніўся, каб вечар стаўся запраўды чароўным і беларускім глядачам навеяў успаміны аб пошуме пушчаў і лясоў на далёкай Бацькаўшчыне.

В. Загародны.

Кошт аўвесткі — па аднай марцы за кожнае

## МІЖ СУРОДЗІЧАМІ Ў БІБЕРАХУ

Гор. Біберах — адзін з асяродкаў у Французскай зоне, дзе можна сустрэць нашых суродзічаў. Няшмат там іх — колькі сем'яў усяго, але іхнае жыццё, зацікаўленасць нацыянальнай справай і праца заслугоўваюць на адмысловую ўлагу.

Дармо, што аbstавіны жыцця суродзічамі ў Бібераху не аслабеў, і таму ў патрэбе стае ў іх ініцыятывы й актыўнасць.

Выступлены хору з прыгожымі нацыянальнымі песьнямі, супольныя таварыскія ў съяточныя вечары, паказы нацыянальных танцаў, 1000 марак за 1947 г. у дапамогу студэнцтву, падтрыманыя прэзага фонду, удзел у міжнацыянальных імпрэзах і шмат іншых прыгожых пачынаній съветчыцаў аў нацыянальнай якасці нашых суродзічаў у Бібераху.

Сёлета яшчэ раз сустрэліся яны калядным вечарам. Як заўсёды, так і гэтым разам былі між іх госьці Украінцы і Палякі, што сымпатызуюць нашаму нацыянальному руху. Зы ініцыятывы аднаго гасця Украінца сп. С. у часе вечару набрана 300 марак на наш прэзавы фонд.

У мілай атмасфэры, зь вясёлымі песьнямі, гутаркамі і выказваньнем думак пра акутальныя справы прайшоў яшчэ адзін супольны вечар сярод суродзічаў, якія, загнаныя бураю далёка ад роднага краю, не застрацілі аднак таго, што ім дала нашая Маці-Бацькаўшчына.

Калі ўва ўсіх асяродках сіла нацыянальнага духу будзе выказвацца ў реальнай грамадзкай працы на карысць нацыянальнай справы — выканаем мы вялікую місію выгнанцаў — імя Бацькаўшчыны занясём у съвет.

М. Т.

## «НАПЕРАД»

Адзінаццаць нашых склаўтаў, пераважна абсолвэнтаў і часткава вучняў старэйшых клясаў Міхэльсдорфскай гімназіі ѹмя Янкі Купалы, на пачатку студзеня сёлета падаліся на працу ў Ангельшчыну. У дарозе яны выпушчылі сваю лістоўку-газетку «Наперад», на рататары. Рэдакцыя «Бацькаўшчыны» атрымала дагэтуль тры нумары газеткі. Першы выдадзены ѹ цягніку, другі — у транзытным лягеры ў Мюнстэры, трэці — у дарозе Мюнстэр - Амстэрдам. Настрой у хлапцоў бадзёры, шмат вясёлага, ёмкага гумару. З матар'ялаў газеткі асабліва вылучаюцца вершы С. Ясеня, «маленькая фэльетон» Архіпа Папліскі, а таксама вершы Алеся Бярозкі.

У дарозе хлопцы знайшлі сабе дванаццатага спадарожніка. Сваё далучыны да кола «Адзінаццаткі» гэты «Дванаццаты» адзначыў сымпатычным вершыкам «Сустрэча» ў № 3 «органу» «Адзінаццаткі» — «Наперад».

Пажадаем-жа нашым хлапцом удачаў у іхнім падарожжы і працы, асабліва ў ўжыццёўленыі іхнага запаветнага лятуценьня працягваць навуку ў Ангельшчыне!

## БЕЛ. ДРАМ. СТУДЫЯ — У ОСТЕРГОФЕНЕ

Беларуская Драматычная Студыя пад кіраўніцтвам сп. Аўгена Кавалеўскага перабралася настала ў лягера Остэргофен. На навагоднім вечары 31. 12. 47 адбываўся першы паказ вынікаў дасюлешнія працы студыі. Апрача дэкламацый, індывідуальнае й калектыўнае, студыйцы паказалі тры сцэнічныя абрэзкі пры сваім кіраўнікам А. Кавалеўскага: драматычны этуд «Навагодні госьць» і скэчы «У навагодні вечар» і «Лекар мімаволі». У супрацоўніцтве з хорам лягера быў паказаны таксама літаратура-музычны навагодні мантаж «Праз Стары да Новага».

З такой-же прыблізна праграмай студыя і хор 13. 1. 48 выїжджалі ў лягера Віндышбэрґэрдорф.

## АДЗНАЧЭННЫЕ УГОДКАЎ

Перад навагоднім вечарам, 31. 12. 47 г. у лягеры Остэргофен адбылася ўрачыстая акадэмія, прысьвечаная трыццатым угодкам Першага Усебеларускага Кангрэсу. Пасля адпаведнага рэфэрата адбылася мастацкая частка ў праграме з патрыятычных вершоў і песьнёў.

Рэфэраты аб Першым Усебеларускім Кангрэсе быў таксама прачытаны ў лягерах Віндышбэрґэрдорфу, Міхэльсдорфу і нацыянальных групах лягераў у Фельдмохінгу ў Аўгсбургу.

В. Загародны.

друкаванае слова. Аплата наперед.

Лычкоўская Мікалай, нар. 1925 г. — маці Лычкоўская Юлья. Весткі на адрыс: (13a) Mainleus bei Kulmbach, DP Camp, Block 11-8.

Шыбайлаў Любі, Ліду й Веру, Нешкавічай Насцію, Пётру, Хведара й Паўла — Шыбайла Мікалай. Весткі на адрыс: Weißruthenischer Caritas-Dienst (2ob) Goslar, Sommerwohlerstraße 1a.

Родных і знаёмых — Станкевіч Міхал. Пісаць на адміністрацію «Бацькаўшчыны».

Філіповічай Уладзімера й Аўгена, што працеваў ў Нямеччыне — брат Філіповіч Мікалай з Амерыкі. Весткі на адрыс: Weißruthenischer Caritas-Dienst (2ob) Goslar, Sommerwohlerstraße 1a.

Браты Лучыну Васіля — Лучына Віктар. Весткі на адрыс: Italia, Roma, Via Carlo Cattaneo 2.

# КАМУНІКАТ БЦДК

Беларускі Цэнтральны Дапамаговы Камітэт ад часу свайго заснаванья становіць цэнтральнае прадстаўніцтва беларускай эміграцыі на Нямеччыну. Заснаваны 25. 2. 1946 г., ён правёў дагэтуль пэўныя асобовыя зъмены ў сваім складзе. Гэтак, дзеля зактыўізаванія працы было дакарапавана колькі сяброў. Аднак, пасля, таму, што на гэтым дакарапаванінне было пайнацтваў ад заснавальнага зезду, пастанова аб кааптациі была анулявана. Такім парадкам, склад сяброў БЦДК ад маменту ягонага заснаванья не павялічыўся.

Паводле пастановы першага пленума Камітetu, кірунікі зонных Камітэтаў з'яўляюцца адначасна заступнікамі старшыні БЦДК на свае зоны. Прынята, што камітэтны дачынені ў цэнтральнага і зонных Камітэтаў, устаноўлены агульны кірунок працы для іх, рэпрэзэнтует беларускую эміграцыю перад амэрыканскім, ангельскім і французскім акупацыйнымі ўладамі, перад нямецкай уладай, трymае сувязь з асобнымі цэнтральными камітэтамі іншых народу, рэпрэзэнтует беларускую эміграцыю ў галоўных гаспадарах арміяў і ў міжнацыянальных камітэтаў ДП і палітычных уцекачоў, а таксама навязвае й трymае сувязь з асяродкамі беларускай эміграцыі вонкіх Нямеччыны. Да зонных Камітэтаў належыць нутраная праца сярод беларускай эміграцыі сваіх зонаў паводле лініі, вызначаных БЦДК.

БЦДК мае перасяленскі рэфэрат, які ўзначальвае старшыня Беларускага Перасяленскага Таварыства, культурна-асьветныя, прэсавы і праўца-арганізацыйны рэфэраты. Пры ЦК ёсць студэнцкая жаноцкая сэкцыя. На чале студэнцкага сэкцыі старшыня Беларускага Студэнцкага Згуртавання на Чужынс. Старшыня жаноцкага сэкцыі ўваходзіць сябрам у Міжнародную Жаноцкую Арганізацыю пры Цэнтральным Міжнацыянальным Камітэце ДП і Палітычных Уцекачоў. Пры ЦК закладзеная цэнтральная картатэка беларускую эміграцыю ў цэнтральны архіў беларускага эміграцыйнага друку.

Адрис Сакратарыяту ЦК наступны:

(13b) Osterhofen, Kr. Vilshofen, Weißruthenisches DP Lager.

Беларускі Цэнтральны Дапамаговы Камітэт у Нямеччыне.

## ПАШПАРТЫ ДЛЯ ЖЫХАРОУ ЛЯГЕРАЎ ДП

Усім перамяшчэнкам, якія жывуць у зборных лягерах IPO, павінны будуть выдавацца новыя пашпарты (пасъветчаныя асобы, «Кэнкарты», падобныя да пасъветчаныя асобы Амэрыканскай арміі, з адбіткамі пальцаў і фатаграфіяй. Галоўная Гаспада Эўрапейскага Камандвання Амэрыканскага Арміі падчыркнула, што пры выдаваньні гэтых новых пашпартоў на будзе нікакай праверачнай акцыі. Собынік старое ДП карты прости абліяне яе на новы пашпарт. Прадугледжана, што тым самым забясьпечваецца аховаў яе аперація для ўсіх перамяшчэнцаў (ДП), што жывуць у лягерах. Новыя пасъветчаныя выстаўляеца ў двух пасаобніках, абодвы з тым самым ідучым нумарам, дублікат пераходзіць ў лягernай рэгістратуры. Усе жыхары лягераў, улучна з дзеяцімі, атрымайць новые пасъветчаныя. Фатаграфіі вельмі малых дзеяці не патрабуюцца. Пасъветчаныя такіх малых дзеяці, разам із д